

SPARTA'NIN
KIZI

CLAIRE M. ANDREWS

Çeviren
Beril Tüccarbaşıoğlu Uğur

EN GÜÇLÜ KIZLARI YETİŞTİREN
ANNEM İÇİN

I. BÖLÜM

Taygetos Dağları'nın ardından yükselen güneş gökyüzünü altın sarısı bir ışıltıyla doldururken, ben omuzlarımda aile şerefimin yükünü taşıyordum.

Lykou'nun meydan okuması havada kalmış, *Carneia*'nın yeri göğü titreten tezahüratları fısıltılara dönüşmüştü. Etrafımızı saran kalabalık benim cevabımı bekliyordu.

Lykou bana hınzırca gülümseyip Paidonomos Leonidas'ın uzattığı, *doriyi* aldı. İnsanın kemiklerini darmadağın edebilecek, tam üç metrelik, tahta ve metalden yapılmış bir mızraktı bu. Meydan okumasının ardında kötü bir niyet yoktu aslında, daha çok beni sınırıyordu. Teke tek bir çarpışmayı kimin kazanacağı üzerine az idialaşmamıştık.

Alkaios da kalabalığın arasındaydı. En büyük abim başını hafifçe iki yana salladı ve birbirine bastırıldığı dudakları ince bir çizgi hâlini aldı. Savaşsam foyam meydana çıkacak, bilmem gerekenden çok daha fazlasını bildiğim anlaşılacaktı. Sparta'da doğmayan bir *Mothake* kadını olarak ömür boyu köle kalmalıydım. Ama bir

ephor tarafından evlat edinildiğim için daha fazla özgürlüğüm vardı. Yeterince olmasa da.

Gelgelelim Lykou'nun meydan okumasını reddetmenin egomda açacağı yarayı bir daha kapatabileceğimi sanmıyordum.

"Aptallar," diye mırıldandım. Abim ve Lykou da buradaki bütün erkekler gibi kararlılığımı küçümsüyordu. Kazanma hırsımı hafife alıyorlardı.

Carneia festivalindeydik. Bütün Sparta'ya ve tanrılara kendimi ispatlamam için daha iyi bir zaman olamazdı.

Bizi cayır cayır yanan meşalelerden ayıran geçici arenada hizmetliler bir odun yığınının ötekine koşturuyordu. Henüz yazın başı olmasına rağmen boğucu bir sıcak vardı. Islak tenim alevlerin ışığını yansıtarak kehribar gibi parlıyordu. Büyük general Paidonomos Leonidas'ın bana verdiği *dori*yi kabul ettim ve onu şöyle bir döndürdüğümde kolumdan yukarı keyifli bir sızı yayıldı. Alkaios'un esmer yüzü öfkeyle gölgelendi.

Lykou ilk hamleyi yapmama izin vermedi. Arenanın karşısına sıçrayıp *doris*ini geniş bir açıyla savurarak saldırdı. Tek bir vuruş düelloyu sona erdirip kazananı ilan edebilirdi. Son anda yuvarlandım ve omzum sertçe toprağa çarptığında nefesim kesildi. Tekrar saldırmasına fırsat vermeden bacaklarını hedef aldım.

Yerde yuvarlanarak kendini kurtardı ve ayağa kalktığımda göğsüme doğru hamle yaptı. Geri sıçrayıp menzilin dışına çıktım. *Dori*yi bu kez geniş bir açıyla savurdum ve Lykou kıkırdadı.

Dişlerimi gösterirken öfkeyle tıslamamak için kendimi zor tuttum. Hafiften dizlerim titiyor, sabahki talimde zorlanan bacak kaslarım ağrıyor ve vahşi saçlarım görüş alanımı daraltıyordu. Alnımdan süzülen ter damlaları gözüme girebilirdi. Ama bu tehlikeyi göze alıp rakibimin her hareketini izlemeye devam ettim.

Lykou *doris*ini kolayca sol eline geçirip kolumla kalçam arasındaki boşluğa daldırdı. Bu hamleyi güçlükle bertaraf ettim. Toz toprağın arasında yuvarlanırken sızlayan vücudum âdeta isyan ediyor-

du. Yeniden saldırı pozisyonumu aldım. Az önce dikildiğim yerde boşluğa saplanan silahın keskin, demir ucu ışıldadı.

Gösterişçi. Solak bile değildi, piç kurusu!

Gözlerimi üzerinden ayırmadan ben de *dorimi* sol elime geçirdim. Bu sefer de yarılıp kanayan nasırlarım isyan etti. Şu basit hareketle bile sol koluma saplanan acıyı belli etmemeye çalıştım. Omzum ağrıyordu ve nar büyüklüğünde bir çürüğün derime yayıldığını gördüm. Lykou etrafımda dönerken, deminki hamlemden kaçtığı sırada yere çarptığı sağ dizini kolladığını fark ettim.

Etrafımızdan kulakları sağır eden tezahüratlar yükseldi, dumanın keskin kokusu genzimi yaktı. Lykou'nun asker kardeşleri arenanın kenarından beni yuhalayıp ısıklıyor ve ayaklarını yere vurarak coşkuyla tempo tutuyordu. Kral Menelaos bile kenardaki locasından sessizce bizi izliyordu. Güzel karısı Kraliçe Helene öne eğilmiş, kalbini tutuyordu.

Her yıl Apollon'un onuruna düzenlenen *Carneia* festivali yeni başlamıştı. Lykou ve ben gecenin ilk eğlencesiydik. Arenanın ilerisindeki dans, ziyafet ve eğlenceler şimdilik kimsenin umurunda değildi.

Bir kadınla bir erkeğin dövüşü uzun zamandır bu kadar sürmemişti. Bir *Mothake* ile gerçek bir Spartalının savaştığıysa ne görülmüş ne de duyulmuştu.

Bağırıp çağırın kalabalığın önünde kendimi çıplak hissediyordum. Alayları etime batıyor ve canımı bir bıçaktan bile daha çok yakıyordu. Kadın, erkek, çoğu Spartalı çıplak dövüşürdü ama benim üzerimde kalçalarım kadar sıvanan narçiçeği rengi bir *kiton* vardı. Sol kolumdaki bronz halka etimi sıkıştırıyor ve alevlerin ışığında ıslıl ışıl parlıyordu. Üzerinde beni evlat edinen ailenin adı yazıyordu: DIODORUS. Vücudumda taşıdığım tek statü sembolü buydu. Daha fazlası ağırlık yapar ve beni yavaşlatırdı.

Lykou hâlâ sırtıyordu. Üzerinde simsiyah bir *kiton* vardı. Terli derisinden kayan yünlü kumaş kaslı göğsünün neredeyse tamamını açıkta bırakıyordu. O aptal sırtışı suratından silmek için sabırsızla-

niyordum. Sonraki hamlesini savuşturup hızla döndüm ve mızrağımı yukarıdan savurdum. Kendini kurtarmak için altından geçmek zorunda kaldı. İzleyiciler deliye döndü, haykırışları kulakları sağır ediyordu artık.

Bütün dikkatimi rakibimin kaslı bacaklarına vermeye çalıştım. Can acımı abartarak yüzümü buruşturdum ve yaralı omzumu hafifçe öne uzatıp ona kolay bir hedef sundum. Lykou tam da tahmin ettiğim gibi yemi yuttu ve yaralı omzuma doğru atıldı.

Budala.

Menzilime girdiği anda hızla dönüp silahımla onunkini karşıladım. Panikle haykırarak hamlesinin ortasında geri çekilmeye çalıştı. Ama *dorim* galibi belirleyen darbeyle gövdesinin yan tarafını sıyıırıp *kitonunu* yırttı.

Erkek kadın, herkes çılgınca haykırdı. Lykou *dorisini* yere attı. Her zamanki özgüvenli tavırları yenilginin acısıyla gölgelendi. Sırtına dostça bir şaplak atmaya ya da birkaç teselli sözcüğü söylemeye cesaret edemedim. Alkaios ortadan kaybolmuştu ve daha sonra sıkı bir azar işiteceğimden emindim. Menelaos ahşap locasından beni karanlık bakışlarla süzdükten sonra danışmanlarına bakıp başını salladı. Bu işaretin anlamını bilmiyordum ama *anakısımın*, kralımın, zaferime tanık olduğunu bilmek bana yetiyordu.

İzleyicilerin nefret saçan bakışları ve öfkeli homurtuları zafer sevincimi yarım bıraktı. Gücün her şey demek olduğu bir toplumda, gördüğüm tepkinin beni etkilemesine izin vermeyi reddettim. Omuz omuza savaştığım ya da rakip olarak çarpıştığım erkeklerden daha zayıf görülmeyi kendime yediremezdim. Bir *Mothake*, bir yabancı olarak doğmamı ancak onlara izin verirsem bana karşı silah olarak kullanabilirlerdi.

Arenanın kenarına doğru yürümeden önce çenemi havaya dikip *dorimi* Lykou'nunkinin yanına attım.

Paidonomos Leonidas kolumu yakaladı. Kralla kraliçeyi başıyla selamladı. "Yerini bil, *Mothake*," dedi.

Başka bir şey söylemesine gerek yoktu. Bir politikacının evlatlık

kızı bile ancak bu kadar yükselebilirdi. Dişlerimi sıkarak arkamı döndüm ve Menelaos'un önünde diz çöktüm. Yanaklarım ateş gibiydi ama bunun düelloda harcadığım güçle bir ilgisi yoktu. Leodinas, Lykou'nun Kral'ın karşısında eğilmesi için ısrar etmedi.

Oradan ayrılacağı sırada beni bir kez daha durdurdu. "İyi dövüştün, Daphne Diodorus. Abilerin bile senden bir iki numara öğrenebilir." Onun gibi bir *paidonomos*tan bu sözleri duymak onur vericiydi. Ama övgülerinin arasına yergiler de serpiştirmeyi unutmadı. "Öte yandan, düşünmeden hareket ediyorsun. Yalnızca rakiplerinin hamlelerini tahmin etmekle olmaz. Kendininkileri de önceden planlamalısın."

Lykou'nun da bu tavsiyelerden yaralanabileceğini söylemeye hazırlanırken lafımı ağızma tıktı.

"Boşuna çeneni yorma. Lykou'ya, abilerine ve bütün Sparta askerlerine de aynısını öğütledim." Leonidas kaslı kollarını göğsünde kavuşturdu. "Bunları sana hazır olman için söylüyorum. Sparta'nın yüz yılı aşkındır rakipsiz oluşunun altında krallarımızın başarısı yatıyor. Biz gücümüzü şanlı ordumuzdan alıyoruz. Bütün Yunanistan'ın gelmiş geçmiş en kudretli ordusu bizde."

Bunu bütün dünya biliyordu. Gelmiş geçmiş hiçbir ordu Sparta'nınkinin kuvveti, kurnazlığı ve taktik bilgisiyle boy ölçüşemezdi. Son birkaç yüzyıldır yalnızca zengin ama akıl yoksunu krallar bize meydan okumaya cesaret edebilmişti. Hepsi de kuyruklarını kıstırarak ve ordularının ancak onda biriyle değersiz tahtlarına dönmüştü... O da krallarımız lütfettiğinde.

"Kolay kazanılan savaşların devrinin kapandığından endişe ediyorum." Leonidas sonraki eşleşmeyi izlemek için yüzünü arenaya döndü. Kraliçe'nin erkek kardeşi Polluks, Lykou'nun arkadaşlarından birine kök söktürüyordu. Kraliçe Helene'nin bütün ailesinin damarlarında gerçek Spartalı kanı akıyordu. "Kuraklık halkı canından bezdirdi. Yunan kralları huzursuz, halkları aç ve tanrılar bıkkın. Ufukta bir hesaplaşma görünüyor."

Avuçlarım kaşındı. Ne demek istediğini sormadan sırtıma vur-

du ve Kral'ın locasına doğru yürüdü. Kalabalığın arasından geçerken kendimi onların coşkusuna kaptırarak Leonidas'ın sözlerini aklımın bir köşesine ittim. Gece henüz yeni başlıyorken ve *Carneia*'nın sunacağı fırsatlara gebeyken, bir ihtiyarın kasvetli düşüncelerinin zaferimi gölgelemesine izin vermeyecektim.

Fazla uzaklaşmadan Lykou arkamdan seslendi. "Daphne."

İnsanları ite kaka yanıma geldi. Düelloyu kaybetmesine rağmen benim zaferimi bir şeref nişanı gibi kuşanmış, gülümsüyordu. Bana yaklaştıkça tedirginliğim arttı. Lykou'nun, Sparta'daki bütün kalpleri fethetmesinin boşuna olmadığını her geçen dakika biraz daha hissederek huzursuz oldum.

"*Kitonunun* daha iyi günleri olmuştur." Gülümsemesine kızaran yanaklarımla karşılık vererek yırtılan kumaşı işaret ettim. Gözlerimi geniş göğsünden güçlkle ayırıp yüzüne diktim. "Yoksa yeni bir moda akımı mı başlatmaya niyetlisin?"

Yalandan önümde eğildi. "Güzel bir kadın üstümü başımı parçalamaktan kendini alamadı."

"Bak sen." Huzursuz elim bir şeylerle oyalanma arzusuyla *kitonunun* eteğine gitti. "Artık onu nasıl kıskırttıysan."

Güldü. "Düello davetini kıskırtma olarak kabul edersen, evet."

Başımı iki yana salladım. "Alkaios'un hevesimi kursağımda bırakacağından emin olabilirsiniz."

"Bence bu gece Sparta ordusunun senin gibi kadınlara ihtiyacı olduğunu etkileyici bir biçimde ispatladın." Ensesini ovuşturdu. "Benim itibarıma mal oldu ama olsun."

"Elbette kadınlara ihtiyaçları var ama *paidonomos* asla izin vermez. Bir kadın silah kullanmayı öğrenebilir fakat tanrılar savaş meydanında silah taşımalarını yasaklar."

"Ne olursa olsun..." Elini uzatıp yüzüme düşen bir saç tutamını arkaya atarken bütün vücudum bana ihanet ederek ürperdi. "Orada çok güzel dövüştün."

Kaslı koluna gayriihtiyari göz atınca birden ağızım kurudu. Belki kendimi tutmaktan vazgeçip Lykou'nun dolgun dudaklarının

tadına bakabilirdim. Parmaklarımı Şu esmer buklelere geçirmenin içimde nasıl hisler uyandıracakını ğrenebilirdim. Sert bir baŐ hareketiyle bu hain dŐŐüncelerden kurtuldum. Hiçbir erkeğe bağlanmayacaktım. *Mothake* unvanı üzerime yapıŐmıŐken buna izin veremezdim.

Cevap vermek için ağzımı açtığımda Lykou'nun arkadaşlarından biri yanına gelip onu çekiŐtirdi. "YarıŐa hazırlanmalıyız."

Carneia heyecanı bir *agonla* doruğa tırmanacaktı. Sparta'nın beş *ephoru* tarafından seçilen beş bek r erkek bir geyiği kovalayacaktı. Hayvan yakalanırsa, bu yıl hasat bereketli geçecek ve ordumuz yeni zaferler kazanacak demektir. Yakalanmazsa bizi bir felaketin bekleyeceğine inanılıyordu. Onun için geyiğin mutlaka yakalanması gerekiyordu. Helene ve Menelaos yakında Girit'in Deli Kralı'yla buluŐmak için yola çıkacaktı ve Apollon'un gözüne girip takdirini kazanmak bu yıl her zamankinden de önemliydi.

Bu yıl, babamız sayesinde abim Pyrrhus da *agon* için seçilme Őerefine eriŐmiŐti.

Lykou  z r dilercesine gülümsedi ve başını eğdiğinde kömür karası bukleleri yüzüne dŐŐt . " d l m  alırken orada olacak mısın?"

Sınırı ne zaman aŐsa ona bir laf çarpmaya alıŐık olduğum için yine ağzımı açtım. Ama kızgın k zler gibi parlayan koyu kahverengi, arzulu bakıŐları beni durdurdu. Belki bu seferlik sert sözlerimi kendime saklayabilirdim.

"Kazandığında tabii ki orada olacağım," dedim. IŐıęıyla geceyi aydınlatabilecek bir g l msemi yayıldı yüzüne. "Aman abim duymasın. Yoksa *onun* kazanması için bahis oynamadım diye beni reddeder."

Lykou sırtıtarak arkadaŐının onu ekiŐtirmesine izin verdi. Ben de az önce adını andığım abimi bulmak için yeniden kalabalığa karıştım.

• • •

Pyrrhus'u bulmak zor olmadı. Asi bukleleriyle Spartalı akrabalarımızın kuzguni lüleleri arasında bir uyarı ışığı gibi parlıyordu. Yanına ulaşmak için dirseklere ve ağzına kadar şarap dolu kupalara çarpmamaya çalışarak ilerledim. Usulca arkasına geçtim ve enseindeki saçları çekiştirdim. "Ava hazır mısın, Pyrr?"

"Ezelden beri." Yüzümü güldüren bir gülümsemeyle bana döndü. "Kazandığımda ailece saygınlığımız artacak. Benimle gurur duyacaksınız. Bir daha hiç kimse bizimle alay etmeye cesaret edemeyecek."

"Övünmekte acele etme. Tanrılar..."

"...hadlerini bilmeyen ölümlülere iyi davranmaz." Pyrrhus baston yutmuş gibi dimdik durup çenesini havaya dikerek vesveseli abimiz Alkaios'u mükemmel bir şekilde taklit etti.

"Dikkatli ol," dedim şarabından bir yudum alarak. "Daha fazla sululuk edersen, tanrılar söylediğin şeyi ciddiye almadığını düşünecek."

"Hepsine lanet olsun, Daph." Şarap nefes boruma kaçınca öksürmeye başladım. Pyrrhus *kyliksini* geri aldı. "Bizi bu verimsiz topraklara mahkûm eden tanrılara neden saygı duyayım?"

Elindeki içki kabını bir vuruşta yere fırlattım. "Delirdin mi sen?" diye tıslayıp kimsenin duymadığından emin olmak için etrafıma bakındım. Neyse ki herkes kendi derdindeydi. "Anaks bu saygısızlığını duyarsa dilini kestirir. Alkaios'a kalsa kelleni uçurtur."

"Alkaios da tanrılardan benim kadar nefret ediyor." Başımı yana eğdi ve ahlaksızca gülümsediğinde sol yanağındaki gamze belirginleşti. "Sen de öyle. Ne oldu? Kabullenilme peşinde koştururken halihazırdaki sosyal konumundan tanrıların sorumlu olduğunu unuttun mu yoksa?"

Pyrrhus'la Alkaios benim dünyaya geldiğim gece benden çok daha fazlasını kaybetmişti. Ben annemizle babamızı hiç tanımamıştım. Ama abilerim sevip saydıkları bir anneyi ve babayı kaybetmişti. Yerlerinden yurtlarından koparılıp Sparta'ya getirilmişlerdi.

Sözlerinin ne kadar isabetli olduğunu itiraf etmek yerine kol-

larımı göğsümde kavuşturup onu kuşkuyla süzdüm. “Yarıştan kaçmak için bu yolu bulduysan...”

“Ben hiçbir şeyden korkmam.” Kaşlarını oynattı. “Ayrıca Alkaios benden emin olmasaydı o geyiği kendisi kovalardı. Şeref aileden bile önce gelir falan filan...”

“Haksızlık etme,” dedim koluna vurarak. “Alkaios burada değil. Kendini savunamaz.”

“Kötü niyetli olmadığını biliyorum. Ama sahte sofuluğa hiç tahammülüm yok. Bazen bir askerdense din adamı olmak için yetiştirildiğini düşünüyorum. Gidip biraz daha şarap bulacağım.” Yanağıma bir öpücük kondurdu ve kalabalığın arasında kaybolmadan önce bana göz kırptı. Yanımdan ayrıldığı anda neşem söndü.

Coşkuyla kutlama yapan Spartalıların arasında hizmetçim Ligeia’yı, Alkaios’la karısını ve bizi evlat edinen annemizle babamızı gördüm. Azar işiteceğimi bildiğim için hemen başımı eğdim ve ters tarafa yöneldim. Alkaios’un onlara Kral’la Kraliçe’nin önünde dövüştüğümü yetiştirdiğinden emindim.

Sparta’nın ve aile şerefimin gerektirdiği, ağırbaşlılık ve adaba uygun davranmak gibi prangalardan kurtularak gürültücü kalabalığın arasına karıştım. Yüzlerce davulun ritmine ayak uydurarak saatlerce dans ettim. Sonra bir kenarda oturmuş, kuzu kızartmanın parmaklarıma bulaşan yağını yalıyordum ki *agon*un başlamak üzere olduğunu haber veren boruların sesini duydum. Selene’nin hilali gökyüzünde asılı dururken halk sıra sıra gölgeliklerin altından çıkıp şehrin dışındaki karanlık kırlara akın etmeye başladı. Bütün Sparta bir yıldır bunu bekliyordu. Sparta’nın en meşhur geleneği bu yıl her zamankinden daha önemliydi.

Eurotas Irmağı’nın kenarında Kral Menelaos’la Kraliçe Helene, etrafa kıvılcımlar saçıp gece havasını yanık odun kokusuyla dolduran büyük bir şenlik ateşinin ışığında sabırla bekliyordu. Şehrin kıyısında nefeslerini tutmuş, kralımızın emrini bekleyen binlerce Spartalıya doğru yürüdüm. Kalbim birazdan başlayacak yarışın heyecanıyla gümbür gümbür atıyordu.

Az sonra, iyice yağlanan çıplak vücutları şenlik ateşinde parlayan dört genç Spartalı görüldü. Menelaos'un karşısında durup yerlere kadar eğildiler.

Abimin asi buklelerini göremeyince büyük bir hayal kırıklığı ve endişeyle sarsıldım.

Pyrrhus neredeydi?

2. BÖLÜM

Kalabalığın arasında Pyrrhus'u ararken birkaç metre ilerideki Alkaios'la göz göze geldim. Çenesini sıkıp kaşlarını çatmış ve ellerini yumruk yapmıştı.

Pyrrhus'un ortaya çıkmayışı aile şerefimizi iki paralık ediyordu. Eğer yarışta koşmazsa tanrılara yaptığı bu saygısızlığı başkalarına ibret olsun diye canımızla ödeyecektik.

Kalbim göğsümden fırlayacak gibi atıyor ve şenlik davullarından da daha yüksek sesle kulaklarımda uğulduyordu. İzleyiciler sabırsızca kıpırdanmaya başladığında boğazım düğümlendi. Herkes Kral'ın önünde sıra olan koşuculara ve Alkaios'la bana hayretle bakıyordu. Çok geçmeden idamımızı isteyeceklerdi. Ben ve abim gibi *Mothakelerden* beklenen davranış biçimi buydu zaten. Babamız Pyrrhus'u seçerek riske girmişti ve abim aile şerefimizi ayaklar altına almak üzereydi.

Alkaios'a bir kez daha çaresizlikle baktım. Başını eğmekle yentindi ve koyu kahverengi gözlerindeki ifadeyi o mesafeden seçemi-

yordum. Pyrrhus koşmayacaksa, ailemizden başka bir genç yarışa katılmak zorundaydı. Ama Alkaios evliydi ve yaşı çoktan geçmişti.

Sparta'nın talihi bana bağlıydı.

Kahrolası Pyrrhus. Nemesis erkekliliğini kurutsun da gr gününü.

Omuzlarımı dikleştirip kalabalığın arasından sıyrıldım.

"Kadınlar koşmaz," diye bağırdı bir adam ve bir başkası alayla homurdandı, "En başından bir *Mothakeyi* semeyecektiniz!"

"Tanrılar bu saygısızlığı cezasız bırakmaz," diye bağırdı bir kadın. "Bu kadın Sparta'nın Őerefini lekeliyor. Ona engel olun."

"Mothake! Mothake! Mothake!"

Yabancı. Yabancı. Yabancı.

Bu insanlar beni hiçbir zaman bundan fazlası olarak görmeyecekti. Özgür olmama rağmen, *Mothake* olduğum için bir köleden birazcık daha değerliydim o kadar. Abilerim ve ben evliliğin tanıyacağı maddi imknlarla yetinmek zorundaydık. Bir *ephorun* evlatlıkları olmalarına rağmen abilerimin orduya hizmet etmekten başka bir iř yapma Şansı yoktu. Pyrrhus'un bu yarıştaki başarısı bunu değiştirebilir ve dahası üzerimize yapışıp kalan şu berbat unvandan kurtulmamızı sağlayabilirdi.

Gözlerim dolunca ağlamaktan korkarak başımı iki yana salladım. Bizi büyüten ailenin de bu gürültücü kalabalığın arasında olduğunu, ailemizin geleceğinin kadere ve Kral'ın insafına kalışını çaresizlikle izlediklerini bilmek içimi parçalıyordu.

Koşuculara yaklaşıp Kral'la Kraliçe'yi başımı eğerek selamladığımda yuhalamalar azaldı. Menelaos'la Helene bana itiraz etmedi, başlarını sallayarak yarışa katılmamı gönülsüzce kabul ettiler. Bir kadının koşuya katıldığı görülmüş Şey değildi ama Sparta'nın geleceği için gerekeni yapmaya mecburlardı.

Diğer koşucular gözlerini hükümdarlara dikmişti. Solumda duran Lykou bile beni görmezden gelerek çenesi havada, Menelaos'un işaretini bekliyordu. Kraliçe'nin diğer kardeşi Kastor dimdik sırtıyla sağımda duruyordu ve onun yanında, Sparta'nın en saygın politikacılarından ikisinin oğulları vardı. İki de festival Őarabını

fazla kaçırdıkları için boş bakışlarla etrafı süzüyor ve hafifçe yalpalıyorlardı. Dionysos en gözde içeceğini zamansız içtikleri için onlarla gurur duyuyor muydu acaba?

Diz çöküp yüzümü perde gibi örten saçlarımın arasından Kral'a baktım. Onun yerine Helene'in karanlık bakışlarıyla karşılaştım. Beni gururla ve o kadar kolay tanımlayamadığım başka bir ifadeyle süzüyordu. Belki kıskançlıktı, bilmiyorum. Neden acaba? Sonuçta benden daha güzel, daha zengin ve benim hiçbir zaman olamayacağı kadar güçlüydü.

Ama sonra Helene'nin Menelaos'la evlenmeden önceki hâlini hatırladım. Kırlarda nasıl koştuğunu. Bu kentin gördüğü en hızlı kadındı ve Sparta'nın meşhur kızı Atalante'ye benzetilirdi.

İyice zıvanadan çıkan Spartalıların gürültüsü Menelaos'un sesiyle kesildiğinde Kraliçe'yi düşünmekten vazgeçip başımı eğdim.

"Kurallar basit," dedi. Halkının onu rahatça görebilmesi için ayağa kalktı. "Bu beş genç Apollon'un gözüne girmek için ikiz kız kardeşi Artemis'in adağını ona getirecek."

Bir hizmetkârın tuttuğu ve henüz kaderine boyun eğmeyerek direnen gevik önümüzden geçirildi. Boynunda, aralarına çiçekler serpiştirilmiş defne ağacı dallarından bir çelenk vardı. Gözlerinin akları ateşin ışığında parlamınca bir an ona acıdım.

"Gün ağarmadan çelengi geri getirin. Gevik kaçır da tanrıça Eos'un şafağı çelenginin bana geri getirilmesinden önce doğarsa Sparta'nın ekinleri sararıp solacak. Eurotas kuruyacak. Ordumuzun erkekleri salgın hastalıklara yenik düşüp ölecek. Bu baharda hasıl olan kuraklık Sparta'nın gücünü sınıyor. Zaferiniz ekinlerimizin hasretle beklediği yağmuru getirsin."

Kral kırmızı bir *peplos* giyen ve gözleri yıldızsız geceler kadar siyah görünen genç bir kâhine döndü. Kâhin bir adım öne çıkıp sözlerini bütün Sparta'nın duyabilmesi için yüksek sesle konuştu. "Bu yarışla Apollon'dan ilahi iyiliğini bize göstermesini istemekle kalmayıp biz de ona gücümüzü sunmalıyız. Sparta'nın dışındaki huzursuzluğu hepiniz duymuşsunuzdur. Toprak koskoca krallıkla-

rı yuttu, orduların kum ve bronzdan başka yiyecekleri kalmadı ve *Mesogeios*'un çocukları her yıl şehirlerin altında kol gezen canavarlara kurban edildi.

“Bu hastalıklar,” dedi elini Taygetos Dağları'na ve ötesindeki topraklara doğru sallayarak, “bize de ulaşacak. Olympos'un tepesindeki tanrılara bile ulaştıkları gibi. Zeus bize artık yağmur getirmiyor ve ekinlerimiz kuruyor. Hera eskisi gibi ordularımızı güçlendirecek oğullar vermiyor bize. Batıdaki topraklar Poseidon'un öfkesiyle kasıp kavruluyor ve Athena doğudaki savaşlarımızı kutlamadı. Güçleri onları terk ediyor ve yakında bunun ceremesini çekeceğiz.”

İmkânsızdı. Kalabalığın arasında fısıltılar dalga dalga yayıldı. Tanrılar dokunulmazdı. Bizim felaketlerimizin onlara kadar ulaştığı görülmemiş, duyulmamış bir şeydi.

“Ayağa kalkın, Apollon'un seçtikleri,” diye buyurdu Kral kollarını kaldırarak.

Dediğini yaptığımızda, hizmetliler vücutlarımızı Sparta'nın renklerine, kan ve zenginliği temsil eden kırmızı ve altın sarısına boyamak için yanımıza geldi.

“Rakiplerinizle ilgilenmeyeceksiniz. Her biriniz Sparta'nın şan ve şerefi için koşacaksınız. Başka bir yarışmacıyı engellemeye kalkışan olursa vatan hainliğiyle suçlanıp sürgün edilir.” Kral gözlerimizin içine bakarak demir bir bıçak gibi sert ve soğuk bir sesle konuşuyordu. “Omuzlarınızda Sparta'nın geleceğinin ağırlığını taşıyorsunuz.”

Menelaos bir çift hizmetkârına işaret verdi. Üzeri ipek örtüyle örtülü, kocaman bir yastık getirdiler. Örtüyü açtıklarında nefesimi tuttum. Yastığın üzerinde hayatımda gördüğüm en muhteşem *dori* duruyordu. Alevlerin ışığında parlamışını hayranlıkla izledim. “Yarışın galibi cömertçe mükâfatlandırılacak,” diye ekledi Kral.

Mızrağın üzerine narin asma dalları ve defne yaprakları oyulmuştu. Sapı vişne ağacındandı ve demirden mızrak başı yaprak şeklindeydi. Öbür ucunda altından yapılmış sivri bir parça vardı.

Tipik bir *dori* kadar uzun değildi, boyuma ancak ulaşıyordu. Ay ışığı gibi parlayan sıradışı silah güney eyaletlerinden getirilmişti ve çok değerliydi.

Tırnaklarımı avuçlarıma geçirdim. Güzel silahlar Spartalıların gözünü kolay kolay boyamazdı ama bu küçük bir hediye değildi. Sparta'nın yazgısını belirleyecek avcıya layık bir ödüldü. Ben de Sparta'nın bir parçasıydım ve hem kentimin geleceği hem de kendi geleceğim için bu yarışı kazanacaktım.

Menelaos sağ elini kaldırdı. "Koşucular yerlerini alsın."

Ötekilerle birlikte sıra olmak için koştururken telaştan az kalsın tökezleyip düşecektim. Geyiği başlangıç çizgisinin yedi metre kadar ilerisine götürmelerini beklerken heyecandan yerimde duramıyordum.

"Tanrı Hermes'inkiler gibi kanatlansın ayaklarınız."

Menelaos kolunu indirdi ve ok gibi fırladım.

3. BÖLÜM

Doğruca Taygetos Ormanı'na yöneldim. Kastor'la Lykou güçlü ve uzun bacakları sayesinde göz açıp kapayıncaya kadar iki yanımda yerlerini aldılar. Gece şarabı fazla kaçıran ve yarışacak hâlde olmayan diğer iki koşucuyla arayı zorlanmadan açtık.

İsabet.

Onlara göre kaybedecek daha çok şeyim vardı, tabii kazanacak da. *Carneia* erkeklerin ligiydi ve ben istenmeyen bir rakiptim.

Hırıltılı nefesler alıp vererek kırları geçtim ve ormanın kıyısına vardım. Afiyetle yediğim yemekler taş gibi mideme oturmuştu. Vücudumun sınırlarını zorlarken festival eğlenceleriyle yorgun düşen ciğerlerim ve kaslarım bana isyan ediyordu.

Sparta için, diye düşündüm. *Ailem ve onurum için*.

Lykou öne geçerken, Kastor benimle omuz omuza koşmayı sürdürdü. Sonra o da hızlandı ve Lykou'yla ikisinin sırtlarından gözümü ayırmadan yoluma devam ettim. Taygetos Ormanı'nın kenarındaki servi ağaçlarına yaklaştık.

Ağaçların karanlık sınırı benim için eski bir dosttan farksızdı. Gece gündüz Taygetos'un derinliklerinde avlandığım için ormanı rakiplerimden daha iyi tanıyordum. Ama hayvana diğer ikisinden önce ulaşmam şarttı.

Kırların bittiği yerde devrilmiş bir ağaç vardı. Onun üzerinden atlarken kazandığım ivmeyle Lykou'yla Kastor'u geride bıraktım. Sınırdaki ağaçları geçtiğim gibi kendimi ormanın sık bitki örtüsünün arasında buldum. Şenlik ateşlerinin ışıkları buraya kadar ulaşmıyordu. Hızla karanlığa doğru atıldım.

Ağaç dalları kollarımı çizince öfkeyle tısladım. Lykou'yla Kastor'un ayak sesleri yavaşlamıştı. Karanlıkta bocaladıklarını hissedebiliyordum. Ben umursamadan yola devam ettim. Burası benim bölgem ve sığınağımdı. Ormanı Sparta'daki herkesten daha iyi tanıyordum. Son sürat koşarken kulaklarım bana rehberlik ediyordu.

Bacak kaslarımın orman tabanının eğimli yüzeyinde zorlanmasına aldırmandan kovalamacayı sürdürdüm. Az sonra, ağaçlar bitti ve dağ etekleriyle dağlar arasında engel oluşturan yüksek kayalıklar çıktı karşıma.

Sanki tanrılar bana yol gösteriyormuş gibi bir parça ay ışığı sağımda kalan geyiğin beyaz kuyruğunu aydınlattı. Peşine takılıp devrik ağaç kütüklerinin üzerinden atladım, eğilerek dallardan kaçındım. Gözümü avımdan ayırmıyordum. Kovalamaca kayaların dibinde devam etti. Geyiğin sırtına atlamak için fırsat kolluyordum. Ama bana o şansı tanımadı.

Ellerimi uzattığımda yalnızca sağırsına dokunabildim ve sıçrayarak ağaçlara doğru kaçtı. Yön değiştirirken gevşek toprakta ayakım kaydı. Hayvanın genç fidanların arasına daldığını görünce nefes nefese talihime sövdüm.

O sırada yaklaşan ayak sesleri duydum. Lykou'yla Kastor bana yetişmek üzereydi. Geyiğin arkasından bilmediğim bir patikaya girdim ve kendimi korunaklı bir vadide buldum.

Geyik birkaç metre ileriden beni bir orman hayvanından beklenmeyecek kadar zeki bakışlarla süzdü. Gözlerinde kurnaz bir pı-

rılı yanıp söndü. Av değil de avcıydı sanki. Sonra arkasındaki ay ışığı huzmesini gördüm.

Vadinin ortasında genç ve güzel bir kadın duruyordu. Geyiğin çelengi elindeydi.

“Uzun zamandır seninle tanışmayı bekliyordum, Daphne,” dedi av tanrıçası Artemis.